

Uchwała Nr S.O.VIII.421.13.2025
Składu Orzekającego
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie
z dnia 15 grudnia 2025 r.

w sprawie: zaopiniowania projektu uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na 2026 rok.

Działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7) oraz art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483) - Skład Orzekający Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w osobach:

Przewodnicząca: Krupa-Różańska Patrycja
Członkowie: Kotaś Irena
 Wolińska Magdalena

po zapoznaniu się z przedłożonym projektem uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na 2026 rok

postanowił:

zaopiniować pozytywnie z zastrzeżeniem - projekt uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na rok 2026.

UZASADNIENIE

W dniu 17 listopada 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie wpłynął projekt Uchwały Budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na rok 2026.

Analiza przekazanych do Izby materiałów skłania do wniosku, że struktura uchwały budżetowej odpowiada wiążącym w tym względzie wymaganiom z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483). Projektowi towarzyszy uzasadnienie.

Projekt uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na 2026 rok, co do zakresu i szczegółowości został sporządzony zgodnie z przepisami prawa, wynikającymi z art. 212 oraz art. 235 - 237 ustawy o finansach publicznych.

W przedłożonym projekcie uchwały budżetowej zaplanowano dochody w kwocie 1.192.153.788,46 zł oraz wydatki w kwocie 1.228.082.911,14 zł.

Przychody stanowią kwotę 85.691.300,44 zł, w ramach których zaplanowano:

- zaciągane kredyty w wysokości 47.900.000,00 zł,

- zaciąganą pożyczkę w wysokości 2.818.479,61 zł,
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 22.571.723,52 zł,
- niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, o których stanowi art. 217 ust. 2 pkt 8 ww. ustawy w łącznej kwocie 12.401.097,31 zł.

Skład Orzekający dokonując analizy zaplanowanych w projekcie budżetu na 2026 r. wolnych i niewykorzystanych środków pieniężnych zauważa, iż z bilansu z wykonania budżetu Gminy Miasta Tarnowa za rok 2024, kwota wolnych i niewykorzystanych środków pieniężnych, jaką Miasto posiadało na koniec 2024 r. wynosiła 55.575.364,25 zł i została zaangażowana w budżecie roku 2025 w pełnej kwocie. Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający zaznacza, iż na dzień wydawania przedmiotowej opinii trudno ocenić, czy przychody z tytułu oszacowanych wolnych i niewykorzystanych środków pieniężnych, zostaną przez Gminę Miasta Tarnowa osiągnięte w zaplanowanej w projekcie wysokości, zważywszy na brak stosownych objaśnień w tym zakresie zarówno w uzasadnieniu do projektu budżetu jak i w projekcie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa. W związku z powyższym, przed uchwaleniem budżetu wielkość ta powinna zostać ponownie przeanalizowana, aby w razie potrzeby dokonać odpowiedniej korekty budżetu na 2026 r. zwłaszcza, że wielkość wolnych czy niewykorzystanych środków pieniężnych będzie ostatecznie znana po sporządzeniu bilansu z wykonania budżetu za rok 2025.

W ramach rozchodów w kwocie 49.762.177,76 zł zaplanowano spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz częściowy wykup wyemitowanych obligacji komunalnych.

Różnica między dochodami, a wydatkami stanowi deficyt budżetu w wysokości 35.929.122,68 zł. Wskazane źródła sfinansowania deficytu to przychody z tytułu planowanych do zaciągnięcia: kredytów, pożyczek oraz wolne i niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych.

Projektowane ustalenia budżetu nie odstępują od ustaleń równolegle opracowanego projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Tarnowa w zakresie podstawowych wielkości budżetu z art. 229 ustawy o finansach publicznych i projektowanych przedsięwzięć wieloletnich z art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Towarzyszące budżetowi upoważnienia i inne ustalenia związane z wykonywaniem budżetu, pozostają w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

Łączna kwota planowanych wydatków bieżących w relacji do planowanych dochodów bieżących dochowuje normatywu z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W roku 2026 różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi (nadwyżka operacyjna) wynosi 13.551.417,28 zł. W celu osiągnięcia założonej nadwyżki operacyjnej Skład Orzekający wskazuje na potrzebę bezwzględnego przestrzegania dyscypliny w wykonywaniu budżetu roku 2026.

Kolejną, istotną kwestią przy uchwalaniu budżetu jednostki samorządu terytorialnego jest ocena indywidualnego wskaźnika zadłużenia Gminy Miasta Tarnowa, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Z analizy projektu

wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2026-2037 wynika, że w latach 2028-2029 wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy jak i w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy, nie jest spełniony. W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z art. 296c ust. 1 ww. ustawy, relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, może być niezachowana w latach 2024-2029 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy jak wyżej, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Zgodnie z projektem wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa, łączna kwota długu na koniec 2028 r. stanowi 38,5%, a na koniec 2029 stanowi 32,1% wyżej wskazanych parametrów, a więc mieści się w granicach wyznaczonych prawem.

Niemniej jednak, Skład Orzekający za zasadne uznał wskazać, iż jednym z warunków stabilności jednostki samorządu terytorialnego, umożliwiającym bezpieczne realizowanie zadań publicznych, jest stabilność gospodarki finansowej, której z kolei miernikiem są m.in. takie kategorie fiskalne jak kwota długu na koniec roku budżetowego. Zatem na organach Gminy Miasta Tarnowa spoczywa obowiązek dostosowania możliwości zadłużania się Gminy Miasta Tarnowa do indywidualnie określanego potencjału jednostki do spłaty zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Zważywszy na powyższe, zdaniem Składu Orzekającego należy rozważyć czy koniecznym jest zaciągnięcie nowego kredytu w roku 2026 w pełnej wysokości 47.900.000,00 zł, który wraz z planowaną w ramach przychodów pożyczką w kwocie 2.818.479,61 zł wpłynie na zwiększenie poziomu zadłużenia Gminy Miasta Tarnowa, zarówno w stosunku do długu z roku 2024, jak i przewidywanego długu na koniec 2025 r. W konsekwencji rosnące zadłużenie jednostki samorządu terytorialnego negatywnie wpłynie na indywidualny wskaźnik z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach objętych spłatą nowego zobowiązania zwłaszcza, że istnieje wysokie ryzyko niespełnienia powyższej relacji również w latach 2026, 2027, 2030.

Dodatkowo, Skład Orzekający sygnalizuje, że uchwała budżetowa przed jej uchwaleniem powinna uwzględnić wszystkie wymagania wynikające z nowych lub zmienionych przepisów regulujących gospodarkę finansową, które weszły lub wejdą w życie po opracowaniu przedmiotowego projektu uchwały budżetowej.

Mając powyższe na uwadze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Zgodnie z art. 20 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszej opinii Prezydentowi Miasta Tarnowa przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

2. Stosownie do postanowień art. 238 ust. 3 ustawy o finansach publicznych niniejszą opinię Prezydent Miasta Tarnowa zobowiązany jest przedstawić organowi stanowiącemu Gminy Miasta Tarnowa przed uchwaleniem budżetu.

PRZEWODNICZĄCA

SKŁADU ORZEKAJĄCEGO

Patrycja Krupa-Różańska

dokument podpisany elektronicznie